

بسم الله الرحمن الرحيم

تبعات زیان‌بار سیاسی در افغانستان

(ترجمه)

پرسش:

به تاریخ 17 جولای 2021م اعلام شد که نشست گفت‌وگوهای خاص در قطر بین دو هیئت بلند پایه که متشکل از 7 نماینده طالب و 7 نماینده حکومت بود، به خاطر بحث در مورد مسایل اساسی بین طرفین برگزار گردید. این نشست پس از آن انجام پذیرفت که رئیس جمهور امریکا به تاریخ 8 جولای 2021م از وعده‌های قبلی‌ای که سپرده بود، عقب‌نشینی نموده و اعلام کرد که بیرون شدن نیروهای این کشور از افغانستان، به 31 آگست کامل خواهد شد. و چنان‌چه جنبش طالبان بیان داشته است که مساحات زیادی از خاک افغانستان را که بالغ بر 85 درصد می‌شود، به تصرف خویش در آورده است.

بر اساس توافق‌نامه دوحه باید گفت‌وگوها بین جنبش طالبان و حکومت برای رسیدن به مشارکت سیاسی برگزار گردد. آیا طالبان بر حکومت مسلط خواهند شد و یا در حکومت مشارکت خواهند نمود؟ و آیا امریکا واقعاً از افغانستان بیرون خواهد شد و یا نفوذ آن به شکل مستمر باقی خواهد ماند؟

پاسخ:

برای این که بتوان دیدگاه برتر را بیان نمود، امور ذیل را باید به بحث گرفت:

1- وقتی امریکا در اواخر 2010م و اوایل 2011م به طور جدی طرح خروج نیروهایش از افغانستان را روی دست گرفت، این کشور با جدیت تمام گفت‌وگوها را همراه رهبران بلند پایه طالبان آغاز نمود و پاکستان حلقه میانه این گفت‌وگوها بود. و در آن زمان، امریکا در برابر طالبان نرمی نشان داد؛ چنان‌چه در سال 2014م، گفت‌وگوهای (این کشور همراه طالبان) منجر به آزادی 5 تن از طالبان از خلیج "گوانتانامو" در ازای آزادی یک گروه‌بان/ضابط امریکایی به نام "بوبرگال" گردید. پس از آن، مقدمات گفت‌وگوها تسریع داده شد و دو تن خدمات زیادی را برای طرفی که تمایل می‌نمود، ایفا کرد که این دو تن عبارتند از "زلمی خلیل‌زاد" و "ملا عبدالغنی برادر" می‌باشد. در 5 سپتامبر 2018م زلمی خلیل‌زاد به عنوان نماینده خاص ایالات متحده امریکا برای صلح در افغانستان گماشته شد و مکلف شد تا وظیفه پایان بخشیدن اشغال نظامی امریکا در افغانستان را بدوش گیرد و پس از گذشت دو ماه از تعیین خلیل‌زاد به این وظیفه، در اکتبر 2018م پاکستان "ملا عبدالغنی برادر" را که در این کشور توسط حمله‌ای که در 8 فبروری سال 2010م در کراچی صورت گرفت، در زندان به سر می‌برد، آزاد نمود که پس از آزادی، به عنوان رئیس دفتر طالبان در دوحه گماشته شد. BBC در 25 فبروری 2019م نوشت: «نام ملا برادر در رأس فهرست زندانیانی است که طالبان در گفت‌وگوهای پی در پی خود همراه مسئولان امریکایی و حکومت افغانستان، خواستار آزادی آن شدند تا این که وی در اکتبر 2018م آزاد شده و سپس مسئولیت دفتر سیاسی جنبش طالبان در قطر را از جنوری گذشته به دوش گرفت.» این دو شخص، نقش بارزی در گفت‌وگوها داشتند.

2- سپس این گفت‌وگوها در 29 فبروری 2020م، توافق‌نامه دوحه را در قبال داشت و چنانچه شبکه خبری BBC منتشر نموده بود، بارزترین مواد این توافق‌نامه این‌گونه بود: مسئولان امریکایی و افغان اعلام نمودند در صورتی که طالبان در توافق‌نامه‌ای که امروز به امضاء رسید متعهد باشند، امریکا و هم‌پیمانان آن در ناتو در خلال 14 ماه نیروهای خویش را از افغانستان خارج خواهند نمود. این اعلامیه در بیانیه مشترک امریکایی-افغانی در کابل صادر شد.

"دونالد ترامپ" رئیس‌جمهور امریکا گفت: «این یک سفر طولانی و سختی در افغانستان بود.» وی افزود: «حال پس از گذشت این همه سال، زمان آن فرا رسیده که ارتش خویش را به وطن بازگردانیم.» خبرگزاری فوق‌علاوه نمود که در جنگ افغانستان بیش از 2400 نظامی امریکایی کشته شده است.

3- پس از توافق‌نامه دوحه، اظهار نظرهای تسریع یافته، دیدارها همراه تداوم کشمکشها در تنازل و صعود بود.

- CNN اظهار نظر جویباردن را نقل نمود که وی اعلام کرد: «اکنون من چهارمین رئیس‌جمهور امریکا هستم که وجود نیروهای امریکایی را در افغانستان مدیریت می‌کند. دو رئیس‌جمهور از حزب جمهوری‌خواه و دو تن دیگر از دموکرات‌ها. من هرگز این مسئولیت را به پنجمین رئیس‌جمهور واگذار نخواهم نمود. اکنون زمان آن فرا رسیده است که به طولانی‌ترین جنگی که امریکا به راه انداخته است، پایان داده شود.»

- بایدن به 8 جولای 2021م سخنرانی و سپس کنفرانس خبری‌ای را برگزار نمود که شبکه‌های تلویزیونی امریکا و جهان آنرا پوشش دادند. وی در آن گفت: «پایان طولانی‌ترین جنگ در تاریخ امریکا را اعلام می‌کنیم. ما به وظیفه خویش در افغانستان موفق بودیم. القاعده را شکست داده و رهبر آن اسامه بن لادن را نابود نمودیم و مسئولیت نظامی ما تا پایان اگست آینده ادامه خواهد داشت.» وی افزود: «نیروهای امریکایی به خاطر ساخت افغانستان به این کشور اعزام نشدند؛ چون این وظیفه خود افغان‌هاست و ایشان اداره کشور خود را به هر شکلی که مناسب می‌دانند باید به پیش ببرند و اکنون خطر در خارج افغانستان احساس می‌گردد. اولویت ما رقابت استراتژی با چین، مبارزه با کوید 19 و تروریسم سایبری است. اگر به جنگی که قبل از 20 سال آغاز نمودیم، ادامه دهیم، نمی‌توانیم به این مأمول دست یابیم.» "جین ساکی" سخنگوی کاخ سفید با صراحت بیشتر به این موضوع پرداخته گفت: «هیچ برنامه‌ای برای جشن گرفتن تکمیل عقب‌نشینی امریکا از افغانستان روی دست نیست. ما هرگز در صدد جشن گرفتن لحظه موفقیت در جنگی نخواهیم بود که 20 سال را بدون تحقق هرگونه پیروزی به درازا کشید.» (منبع: آتاتولی 8 جولای 2021م)

یعنی امریکا در خلال بیست سال هیچ‌گونه پیروزی‌ای را تحقق نبخشیده است. حتی این کشور به 2 جولای 2021م پایگاه بگرام را که مهم‌ترین و بزرگ‌ترین پای‌گاهش بود، پس از بستن سایر پایگاه‌هایش، تخلیه نمود. به این ترتیب، حمله صلیبی خود را در عمل قبل از موعد رسمی که بایدن رئیس‌جمهور این کشور قبلاً آنرا 11 سپتامبر اعلام نموده بود، پایان داد و نیز قبل از موعد دومی بود که در سخنرانی آنرا 31 اگست آینده اعلام نموده بود.

- در این میان، جنبش طالبان حملات نظامی خود را توسعه بخشیده و شهرستان/ولسوالی‌هایی را در شمال، جنوب، غرب و مرکز کشور سقوط دادند و سرعت تسلط جنبش طالبان بر اراضی افغانستان قابل توجه بود. مخصوصاً بر مرزهای کشورهای همسایه و تسلط بر عبورگاه‌ها با کشورهای همسایه. شهاب الدین دلاور عضو گروه گفت‌وگو کننده هیئت طالبان از مسکو به 9 جولای 2021م گفت: «جنبش طالبان بر 85 درصد خاک افغانستان مسلط است.» اجمل شینواری سخنگوی نیروهای امنیتی افغانستان این گفته را رد نموده گفت: «این موضوع درست نیست، جنگ‌ها در اکثر مناطق جریان دارد.» (منبع: فرانس پرس 11 جولای 2021م)

جنبش طالبان متعهد به عدم آماج قراردادن کشورهای همسایه و کشورهای دوست گردید و این که هدف‌اش از بازدید مسکو ارائه تمام معلوماتی که است که امارت اسلامی در اختیار دارد و نیز این که به توسعه طلبی گروه داعش در افغانستان اجازه نخواهد داد و با این گروه خواهد جنگید و نیز این که این جنبش، گفت‌وگو‌هایی را با نمایندگان جامعه برای مشخص نمودن ساختار دولت انجام داده که این کار در حال خاتمه یافتن است و نیز این که هدف این جنبش ایجاد حکومت تک محوری نیست. (منبع: الجزیره 9 جولای 2021م)

4- به 17 جولای 2021م اعلام شد که: طرفین نزاع در افغانستان امروز شنبه در دوحه بر تشکیل کمیسیونی متشکل از 14 عضو که به شکل متساوی از هرجانب 7 تن عضویت آن را دارند، برای بحث روی آجدای گفت‌وگو‌هایی که در آن موضوعات سرنوشت‌ساز به بحث گرفته می‌شود، توافق نمودند. خبرنگار الجزیره به نقل از منبعی از هیئت گفت‌وگو کننده افغانی در دوحه نقل نمود که جلسه افتتاحیه برای مباحثات در جو مثبت خاتمه یافت. سلسله جدید از گفت‌وگو‌ها بین حکومت افغانستان و جنبش طالبان امروز در دوحه پایتخت قطر انجام پذیرفت و در این سلسله از دیدارها، موضوعات و قضایایی که سرنوشت‌ساز گفته می‌شود، به بحث گرفته می‌شود. عبدالله عبدالله رئیس شورای مصالحه ملی و رئیس هیئت حکومت گفت: «تحقق صلح در کشور اقتضا می‌کند که طرفین انعطاف نشان دهند.» وی افزود: «اکنون زمینه برای صلح مناسب است.» از طرفی هم، ملا عبدالغنی برادر رئیس دفتر سیاسی طالبان در دوحه گفت: «ما تمام تلاش خود را برای رسیدن به نتیجه مثبت در گفت‌وگو‌های صلح افغانی‌ای که امروز در دوحه گشایش یافت، صرف خواهیم نمود.» (منبع: الجزیره و سایر خبرگزاری‌ها)

5- سپس این کمیسیون کار خود را امروز 18 جولای 2021م پایان داده و بیانیه مشترکی را از نشست صادر نمود که خبرنگار الجزیره در دوحه آن را این گونه گزارش داد: هیئت حکومت افغانستان و جنبش طالبان به بیانیه نهایی مشترک برای گفت‌وگو‌های جاری در دوحه به وساطت قطر توافق نمودند و هم‌چنان توافق نمودند که در زمانی نه چندان دور، نشست دیگری را در ضمن خط سیر نشست‌های دوحه برگزار کنند و نیز بر این توافق نمودند که گفت‌وگو‌ها را برای ایجاد راه‌حل عادلانه برای پایان بخشیدن به جنگ چندین ساله سرعت بخشند. بیانیه مشترک در بین دو هیئت حکومت افغانستان و طالبان، بر توافق به سرعت بخشیدن گفت‌وگو‌ها به منظور رسیدن به راه‌حل منصفانه صراحت دارد تا این که این گفت‌وگو‌ها در سطوح بلند پایه صورت گیرد تا به اختلافات پایان داده شود. بیانیه پس از پایان نشست دوم برای گفت‌وگو‌های صلح افغانی صدور یافت. نشستی که هدف آن پس از سال‌ها جنگ، رسیدن به حل و فصل سیاسی‌ای است که منجر به آوردن صلح در کشور شود. به نقل از منبعی در هیئت گروه طالبان، این جنبش پیش‌نهادی را ارائه نموده است که متضمن اجرائتی برای ایجاد اعتماد بین این جنبش و حکومت

می‌باشد که این مامول از طریق آزاد سازی زندانیانی از دو طرف و اعلام آتش‌بس موقت در خلال عید مبارک قربان است. (منبع: الجزیره و سایر شبکه‌های خبری)

6- آن‌چه قابل ذکر است موضع بارز برخی از کشورهاست که امریکا در گفت‌وگوها همراه طالبان از آن سود می‌برد. از جمله:

الف- پاکستان: پاکستان کشوری است که طالبان را در سال 2018م بر اجرای گفت‌وگوها همراه امریکا مجبور نمود و زلمی خلیل زاد نیز از پاکستان به خاطر فراهم کردن تسهیلات سفر طالبان به دوحه برای گفت‌وگوها، تشکر نمود.

"لوید اوستین" وزیر دفاع امریکا در مارچ 2021م به خاطر حمایت مستمر پاکستان از روند صلح افغانی، از همتای پاکستانی خود سپاس گذاری نمود. (منبع: مجله فجر تحت عنوان "رئیس پنتاگون از نقش پاکستان در روند صلح افغانی" در 23 مارچ 2021م)

افسران بلند پایه و طبقه سیاسی پاکستان، نقش اصلی در استراتژی امریکا در افغانستان بازی نمودند. هم‌چنان نقش پاکستان، نقش بزرگ و تاریخی است. جنبش طالبان افغانستان خاستگاه پاکستانی دارد و سرویس اطلاعات و استخبارات پاکستان در افغانستان نفوذ داشته و در داخل طالبان اشخاص خود را دارند و با ایشان به ارتباط می‌باشند. به همین دلیل، امریکا به نقش پاکستان نیاز مبرم دارد.

ب- ترکیه: مثل این‌که در سوریه و لیبیا به نفع امریکا عمل نمود، به سمت افغانستان نیز حرکت نموده و به اهداف سیاست خارجه امریکا کمک می‌کند. در خلال نشست جهانی در استراحت‌گاه آنتالیا شهر دریایی ترکیه، مولود چاوش اوغلو وزیر خارجه ترکیه پیش‌نهاد مدیریت و تأمین امنیت میدان هوایی کابل را مطرح نمود.

واشنگتن نیز پس از نشست ماه گذشته بایدن و اردوغان در بروکسل، از تعهد واضح انقره به خاطر پرداختن و ایفای نقش اصلی در تأمین امنیت میدان هوایی کابل استقبال نمود.

امریکا از ترکیه می‌خواهد که به مسئولیت حفاظت میدان هوایی که هنوز 500 سرباز آن در نزدیکی این میدان هوایی مستقر اند، بپردازد. بایدن در سخنرانی اخیر خود به این موضوع اشاره نموده گفت: «ما به طور کامل با هم‌پیمانان خود برای تأمین امنیت میدان هوایی بین‌المللی کابل هماهنگ شدیم.» اردوغان گفت: «ما همراه ایالات متحده امریکا و پیمان ناتو برنامه‌های مهم آینده و آن‌چه را که قابل پذیرش و غیر قابل پذیرش می‌دانیم، مشخص نمودیم. این موضوع را در خلال نشست ناتو، دیدار خود همراه بایدن و در خلال گفت‌وگوهایی که توسط هیئت ما انجام پذیرفت، مطرح نمودیم. این امر را در افغانستان به بهترین شکل ممکن آن، به پیش خواهیم برد.» (منبع: الجزیره 9 جولای 2021)

"ابراهیم کالین" سخنگوی نهاد ریاست جمهوری ترکیه گفت: «ترکیه در تابستان جاری مسئولیت تأمین امنیت میدان هوایی کابل را پس از خروج نیروهای ناتو و پایان حمایت قاطع به رهبری امریکا در افغانستان، ادامه خواهد داد». (منبع: الشرق الاوسط 3 جولای 2021م)

جنبش طالبان وجود ترکیه را محکوم کرده و در بیانیه خویش چنین تصریح داشتند: «ما بقای نیروهای ترکیه را در افغانستان پس از خروج نیروهای بین‌المللی به رهبری امریکا از کشور، محکوم نموده و تأکید می‌کنیم که تصمیمی این چنینی، اشتباه است و این تصمیم رهبران ترکیه، حکیمانه نیست؛ چون نقض حاکمیت، یکپارچگی و سلامت اراضی ما محسوب شده و در تضاد با منافع ملی ما قرار دارد.» (منبع: الجزیره 13 جولای 2021م)

ج- آسیای میانه: ایالات متحده امریکا همراه برخی از رهبران آسیای میانه در مورد تمرکز مجدد نیروهایش در این مناطق، صحبت نموده است. به نقل از روزنامه نیویارک تایمز مسئولان امریکایی همراه مقام‌های قزاقستانی، ازبکی و تاجیکی در مورد امکانات استخدام برخی از پایگاه‌ها در منطقه صحبت نمودند. "آنتونی بلینکن" وزیر خارجه امریکا در یک سلسله از تویترهای خود نوشت که در 22 اپریل همراه وزیر خارجه ازبکستان و قزاقستان در مورد استخدام نیروهای امریکایی و سایر نیروهای ناتو برای پایگاه‌های نظامی صحبت نموده است، و مدعی شد که برای حفاظت از افغانستان هواپیماهای بدون سرنشین، بمب‌افکن‌های دور برد و شبکه‌های جاسوسی ایجاد خواهد کرد. (منبع: نیویورک تایمز 27 اپریل 2021)

7- از آن چه گفته آمدیم، واضح می‌گردد که:

الف- تداوم گفت‌وگوها منجر به بیرون راندن امریکا از افغانستان نشده؛ بلکه منجر به فریب خوردن از امریکا می‌گردد؛ چون این کشور، از در پیش‌رو خارج شده و دوباره از در پشت وارد می‌گردد؛ در پشتی که نگهبان آن مزدوران و پیروان امریکا در پاکستان، ترکیه ایران و کسانی که با این مزدوران، در خود افغانستان از جمله مهره‌های امریکا محسوب می‌گردند و در نهایت، در حفظ نفوذ امریکا در افغانستان، نقش اصلی را بازی می‌کنند.

ب- اما قطر فضای گفت‌وگوها را به دو هدف مهیا نموده است: اول به‌خاطر بدل و عوض همراه امریکا؛ برای برطرف نمودن محاصره اقتصادی‌ای که از طرف سعودی بر وی اعمال شده است و این همان چیزی بود که... خصوصاً پس از توافق دوحه در 29 فبروری 2020م در زمان حکومت ترامپ به نتیجه نیز رسید.

دوم قطر و از پس آن انگلیس برای به مضیقه کشاندن امریکا، از ارتباطات خویش با طالبان سود می‌برند و موضوع نگران کردن امریکا قسداً صورت می‌گیرد. به این ترتیب که قطر کمک‌های مالی به جنبش طالبان ارائه نموده، برای‌شان دفتر نمایندگی و منبر رسانه‌ای فراهم می‌کند و پس از آن امریکا برای تسهیل روابط همراه جنبش طالبان، نیازمند نقش قطر می‌گردد و به این ترتیب، انگلیس از آن‌چه اتفاق افتاده سود برده و با بهره‌گیری از نیاز امریکا به نقش قطر در فراهم‌آوری تسهیل روابط با طالبان، از قطر و خلیج به‌عنوان ابزار برای منافع خود استفاده می‌کند.

ج- ورود طالبان در گفت‌وگوها همراه امریکا و مزدورانش در نظام افغانستان، اشتباه بزرگی بود. از الله قوی و عزیر مسئلت داریم که مسلمانان افغانستان را از شر آن حفظ کند.

کفار استعمارگر گفت‌وگو نمی‌کنند، مگر به‌خاطر تحقق منافع خویش، به‌خاطر شرایطی که آن‌ها را فرا گرفته است. کسی که شرایط پیرامون امریکا را موشکافی کند و صاحب دلی آگاه بوده یا با حضور قلب گوش فرا دهد، به موارد ذیل بر خواهد خورد:

اول: ظهور چین در قرن جاری به عنوان یک نیروی نظامی و اقتصادی منافع آمریکا را تهدید می کند و توجه آمریکا به این کشور، در اولویت قرار گرفته است. اظهارات مسئولان امریکایی گواه این مدعاست، چنانچه قبلاً تذکر دادیم؛ بایدن در سخنرانی خود به تاریخ 8 جولای 2021م گفت: «...خطر در خارج افغانستان مشهود است و اولویت کنونی ایجاب می کند که با چین رقابت استراتژی صورت گیرد.»

دوم: تلفاتی که آمریکا در خلال اشغال افغانستان متقبل شده است: چنانچه قبلاً یاد نمودیم BBC News در تاریخ 29 فبروری 2020م در تبصره ای بر توافق نامه دوحه گفت: «در افغانستان بالغ بر 2400 امریکایی کشته شده است.»

تمام موارد فوق بر این تأکید دارد که آمریکا بدون گفت و گو ها و با پایان شکست، از افغانستان خارج می شد. بدون گفت و گوهایی که با آن نفوذ خود را حفظ کند؛ چیزی که با جنگ نتوانست آن را بدست آورد!

د- ما می دانیم که در بین طالبان برادران صادق و مخلص نیز وجود دارد، روی سخن ما با ایشان بوده و می گوئیم:

- این که موضوع را جبران کرده و این گفت و گوها را متوقف کنند و آمریکا را قادر به تحقق چیزی ن سازند که نتوانست با جنگ بدست آورد.

- به این باور برسند که قضیه اصلی مسلمانان برگرداندن خلافت پس از غیاب طولانی اش است؛ موضوعی که از طرف الله سبحانه و تعالی فرض بوده و تحقق آن پیروی از رسول الله صلی الله علیه وسلم محسوب می گردد.

- این را بدانند که اشتراک در حکومتی مخلوط از اسلام و سکولاریزم را الله سبحانه و تعالی نمی پسندد؛ زیرا الله عزیز چیزی جز پاک و تمیز را نمی پذیرد.

حق این است:

﴿فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ﴾ (یونس: 32)

ترجمه: آیا سواي حق جز گمراهي است؟

پیروی از حق، طالبان، سرزمین و اهل آن و تمام مسلمانان را نجات خواهد داد. این برای تان نصیحتی از طرف حزب التحریر است؛ چنانچه در آغاز حکومت تان شما را به اعلان خلافت نصیحت نمود و شما آن را رد نمودید و سپس اشتباه این رد را متوجه شدید؛ چنانچه از "ملا عمر" در یکی از جلسات اش نقل شده است. مگر آن را وقتی متوجه شدید که کار از کار گذشته بود و ما مکرراً این نصیحت خویش را تکرار می کنیم. آیا کسی است که لبیک گوید؟

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ

تُحْشَرُونَ﴾ (انفال: 24)

ترجمه: ای مؤمنان! فرمان الله را بپذیرید، و دستور پیامبر او را قبول کنید، هنگامی که شما را به چیزی دعوت کند که به شما زندگی (مادی و معنوی و دنیوی و اخروی) بخشد و بدانید که الله میان انسان و دل او جدائی می اندازد (و می تواند انسان را از

رسیدن به خواست‌ها و آرزوهای دل باز دارد و او را بمیراند و نگذارد عمر طولانی داشته باشد که مهم‌ترین آرزوی دل هر انسانی است) و بدانید که همه‌گان در پیشگاه الله سبحانه و تعالی گرد آورده می‌شوید (و به حساب و کتاب‌تان رسیدگی می‌گردد).

9 ذی الحجه 1442 ه.ق.

19 جولای 2021 م.

مترجم: اسماعیل نصرت